

688.

T R A K T A T

koncyliacyjny między Polską a Brazylią, podpisany w Ríó de Janeiro, dn. 27 stycznia 1933 r.

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym siódmym stycznia tysiąc
dziewięćset trzydziestego trzeciego roku podpisany
został w Rio de Janeiro między Rządem Rzeczypo-
spolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych
Brazylii traktat koncyliacyjny, o następującem
brzmieniu dosłownem.

TRAKTAT KONCYLIACYJNY

między Polską a Brazylią.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Zwierzch-
nik Rządu Tymczasowego Republiki Stanów Zje-
dnoczonych Brazylii, ożywieni pragnieniem rozwoju
przyjaznych stosunków łączących obydwa kraje
i sprzyjania sprawie pokoju powszechnego, postano-
wili zawrzeć traktat koncyliacyjny i mianowali w
tym celu swymi Pełnomocnikami, a mianowicie:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana D-ra Tadeusza St. GRABOWSKIEGO, Posła
Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Pol-
ski w Brazylii;

Zwierzchnik Rządu Tymczasowego Republiki Sta-
nów Zjednoczonych Brazylii:

Pana D-ra Afranio de Mello FRANCO, Ministra
Spraw Zagranicznych,

KTÓRZY, po zakomunikowaniu sobie swych
pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej for-
mie zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł Pierwszy.

Wysokie Strony Umawiające się zobowiązują
się poddawać postępowaniu koncyliacyjnemu wszyst-
kie spory, które powstałyby między Niemi i które
nie mogłyby być rozstrzygnięte we właściwym ter-
minie w drodze dyplomatycznej.

Każdej z Umawiających się Stron przysługuje
prawo decydowania co do momentu w którym roko-
wania dyplomatyczne będą mogły być zastąpione
przez postępowanie koncyliacyjne.

Spory, dla których rozstrzygnięcia jest lub bę-
dzie przepisane specjalne postępowanie przez inne
konwencje między Umawiającymi się Stronami będą
załatwione zgodnie z postanowieniami tychże kon-
wencji.

Artykuł II.

Z wyjątkiem wypadku oczywistej odmowy wy-
miaru sprawiedliwości, postępowanie ustalone w ni-
niejszym traktacie nie będzie miało zastosowania

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces Présentés Lettres verront,
Salut:

Un Traité de Conciliation ayant été signé entre
le Gouvernement de la République de Pologne et le
Gouvernement des États - Unis du Brésil à Rio de
Janeiro le vingt sept Janvier mil neuf cent trente
trois, Traité dont la teneur suit:

TRAITÉ DE CONCILIATION

entre la Pologne et le Brésil.

Le Président de la République de Pologne et
le Chef du Gouvernement Provisoire de la Républi-
que des États - Unis du Brésil, animés du désir de
développer les relations amicales qui unissent les
deux pays, et de favoriser la cause de la paix géné-
rale, ont résolu de conclure un Traité de Concilia-
tion et ont nommé à cette fin, pour Leurs Plénipoten-
tiaires à savoir:

Le Président de la République de Pologne:

Monsieur le Docteur Thadée St. GRABOWSKI,
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipoten-
tiaire de Pologne au Brésil;

Le Chef du Gouvernement Provisoire de la
République des États - Unis du Brésil:

Monsieur le Docteur Afranio de Mello FRANCO,
Ministre des Relations Extérieures;

LESQUELS, après s'être communiqué leurs
pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont
convenus des dispositions suivantes:

Article Premier.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à
soumettre à la procédure de conciliation tous les
différends qui viendraient à s'élever entre Elles et
qui n'auraient pu être résolus par la voie diploma-
tique dans un délai raisonnable.

Il appartient à chacune des Parties contractan-
tes de décider du moment à partir duquel la procé-
dure de conciliation pourra être substituée aux né-
gociations diplomatiques.

Les différends pour la solution desquels une
procédure spéciale est ou sera prescrite par d'autres
conventions entre les Parties contractantes seront
réglés conformément aux dispositions de ces con-
ventions.

Article II.

Sauf dans le cas d'un évident déni de justice,
la procédure instituée par le présent Traité ne sera
pas applicable aux différends entre un ressortissant

do sporów pomiędzy przynależnym jednej ze Stron Umawiających się a Państwem drugim wówczas, gdy sędziowie i sądy tego ostatniego są kompetentni, według ustawodawstwa tegoż Państwa, do rozpatrywania powyższych sporów.

Artykuł III.

W ciągu sześciu miesięcy, które nastąpią po wymianie ratyfikacji niniejszego traktatu, Umawiające się Strony ustanowią Stałą Komisję Koncyljacyjną, złożoną z pięciu członków.

Każda Strona wyznaczy po dwóch członków: jednego z pośród swych własnych obywateli, drugiego z pośród przynależnych Państwa trzeciego. Obydwie Strony wyznaczają za wspólną zgodą Przewodniczącemu Komisji z pośród przynależnych Państwa trzeciego. W braku porozumienia między Stronami, będzie on wyznaczony, na żądanie Stron, przez Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki, o ile on się na to zgodzi.

Członkowie Komisji, łącznie z jej Przewodniczącym będą mianowani na trzy lata; będą oni mogli być obierani ponownie. Odnowienie ich mandatów winno być dokonane wyraźnie przez Stronę, która ich mianowała.

Artykuł IV.

W razie śmierci, lub dymisji jednego z członków Komisji Koncyljacyjnej, należy postarać się o jego następcę na resztę czasu trwania jego mandatu, o ile można w ciągu 3-ech następnych miesięcy, a w każdym razie natychmiast gdy jaki spór zostanie przedłożony Komisji.

W razie, gdyby choroba lub jakakolwiek inna okoliczność przeszkodziła chwilowo jednemu z członków Komisji Koncyljacyjnej wziąć udział w pracach Komisji, Strona, która go mianowała, wyznaczy zastępcę, który czasowo będzie zasiadał zamiast niego.

Funkcje Przewodniczącego ustają z końcem jego mandatu, obie jednak Strony, mogą, za wspólną zgodą, odnowić jego mandat na nowy okres trzyletni.

Członek, którego mandat wygasa podczas toczącego się postępowania, bierze w dalszym ciągu udział w badaniu sporu aż do ukończenia postępowania bez względu na fakt, że jego następcą byłby już wyznaczony.

Artykuł V.

W ciągu piętnastu dni począwszy od daty w której jedna z Umawiających się Stron wniosła spór do Komisji Koncyljacyjnej, każda ze Stron będzie mogła, dla zbadania tego sporu zastąpić swego członka, wyznaczonego przez nią, przez osobę, posiadającą specjalną kompetencję w danej sprawie.

Strona, która zechciałaby skorzystać z tego prawa, niezwłocznie powiadomi drugą Stronę; ta ostatnia, będzie miała możliwość w tym wypadku skorzystać z takiego samego prawa w ciągu piętnastu dni licząc od daty, w której otrzymała zawiadomienie.

Artykuł VI.

Komisja Koncyljacyjna będzie miała za zadanie ułatwić rozstrzygnięcie sporu, wyjaśniając w

de l'une des Parties contractantes et l'autre Etat, lorsque les juges et les tribunaux de ce dernier sont, à teneur de la législation de cet Etat, compétents pour connaître des différends en question.

Article III.

Dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications du présent Traité, les Parties contractantes institueront une Commission permanente de Conciliation, composée de cinq membres.

Chaque Partie désignera deux membres, l'un parmi ses propres nationaux, l'autre parmi les ressortissants d'un tiers Etat. Les deux Parties contractantes désigneront d'un commun accord le Président de la Commission parmi les ressortissants d'un tiers Etat. A défaut d'entente entre les Parties, il sera désigné à la requête des Parties, par le Président des Etats-Unis d'Amérique, s'il y consent.

Les membres de la Commission, y compris son Président, seront nommés pour trois ans. Ils sont rééligibles. Le renouvellement de leur mandat doit être fait explicitement par la Partie qui l'a nommé.

Article IV.

En cas de décès ou de démission de l'un des membres de la Commission de Conciliation, il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si possible, dans les trois mois qui suivront, et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Au cas où l'un des membres de la Commission de Conciliation serait momentanément empêché de prendre part aux travaux de la Commission par suite de maladie ou de toute autre circonstance, la Partie qui l'a nommé désignera un suppléant qui siègera temporairement à sa place.

Les fonctions du Président cessent à la fin de son mandat. Toutefois, les deux Parties d'un commun accord peuvent renouveler son mandat pour une nouvelle période de trois ans.

Un membre, dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours, continue à prendre part à l'examen du différend, jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant aurait été désigné.

Article V.

Dans un délai de quinze jours à partir de la date où l'une des Parties contractantes aura porté un différend devant la Commission de Conciliation chacune des Parties pourra, pour l'examen de ce différend, remplacer le membre national désigné par Elle, par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

La partie, qui voudrait user de ce droit, en avertira immédiatement à l'autre Partie; celle-ci aura, dans ce cas, la faculté d'user du même droit dans un délai de quinze jours à partir de la date où l'avertissement lui sera parvenu.

Article VI.

La Commission de Conciliation aura pour tâche de faciliter la solution du différend en éclaircissant,

drodze bezstronnego i sumiennego badania stan faktyczny i podając propozycje mające na celu załatwienie sporu zgodnie z postanowieniami niniejszego traktatu.

Sprawa będzie wniesiona do Komisji w drodze podania, skierowanego do jej Przewodniczącego przez jedną ze Stron Umawiających się.

Strona, która zażąda podjęcia postępowania concyljacyjnego, zawiadomi o tem podaniu jednocześnie Stronę przeciwną.

Artykuł VII.

O ile Strony nie umówią się inaczej, Komisja Concyljacyjna zbierać się będzie w Waszyngtonie.

Artykuł VIII.

Postępowanie przed Komisją Concyljacyjną będzie kontradiktoryjne.

Komisja ustali sama swą procedurę biorąc za podstawę, o ile nie zdecyduje jednogłośnie inaczej, postanowienia zawarte w tytule III Konwencji Haskiej z dnia 18 października 1907 r. o pokojowym załatwianiu sporów międzynarodowych.

Obrady Komisji odbywać się będą przy drzwiach zamkniętych, o ile Komisja, w porozumieniu ze Stronami, nie zdecyduje inaczej.

Strony mają prawo mianować specjalnych agentów przy Komisji, którzy będą jednocześnie pośredniczyć między Niemi a Komisją.

Artykuł IX.

O ile postanowienia niniejszego traktatu nie stanowią inaczej, decyzje Komisji Concyljacyjnej zapadają większością głosów. Każdy członek Komisji rozporządza jednym głosem. O ile nie wszyscy członkowie są obecni, głos Przewodniczącego jest decydujący w razie równości głosów. Komisja będzie mogła wypowiedzieć się co do istoty sporu tylko w obecności wszystkich jej członków.

Artykuł X.

Umawiające się Strony dostarczą Komisji Concyljacyjnej wszelkich użytecznych informacji i ułatwią jej, pod każdym względem, wypełnienie jej zadania.

Artykuł XI.

Komisja Concyljacyjna przedstawi swoje sprawozdanie w ciągu sześciu miesięcy począwszy od daty jej pierwszego zebrania, o ile Umawiające się Strony nie zdecydują, za wspólną zgodą, skrócić lub przedłużyć ten termin.

Sprawozdanie będzie zawierało, jeśli zajdzie potrzeba, projekt załatwienia sporu, o ile na taki projekt zgodzą się przynajmniej trzech członkowie Komisji, przyczem Przewodniczący jest tu uważany za członka.

Umotywowana opinia mniejszości członków będzie podana w sprawozdaniu.

Egzemplarz sprawozdania, podpisany przez Przewodniczącego, będzie doręczony każdej ze Stron.

Sprawozdanie Komisji nie będzie posiadało charakteru orzeczenia arbitrażowego lub sądowego ani w tem co dotyczy przedstawienia strony faktycznej, ani w tem co dotyczy rozważań prawnych.

par un examen impartial et consciencieux, les questions de fait et en formulant des propositions en vue du règlement du litige conformément aux dispositions du présent Traité.

La Commission sera saisie sur requête adressée à son Président par l'une des Parties contractantes.

Notification de cette requête sera faite, en même temps à la Partie adverse par la Partie qui demandera l'ouverture de la procédure de conciliation.

Article VII.

La Commission de Conciliation se réunira, sauf accord contraire, à Washington.

Article VIII.

La procédure devant la Commission de Conciliation sera contradictoire.

La Commission réglera elle-même la procédure, en tenant compte, sauf décision contraire prise à l'unanimité, des dispositions contenues au Titre III de la Convention de la Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Les délibérations de la Commission auront lieu à huis clos à moins que la Commission, d'accord avec les Parties, n'en décide autrement.

Les Parties ont droit de nommer auprès de la Commission des agents spéciaux, qui serviront en même temps d'intermédiaire entre Elles et la Commission.

Article IX.

Sauf dispositions contraires du présent Traité, les décisions de la Commission de Conciliation seront prises à la majorité des voix. Chaque membre disposera d'une voix. Si tous les membres ne sont pas présents, la voix du Président sera décisive en cas de partage. La Commission ne pourra prendre des décisions portant sur le fond du différend que si tous les membres sont présents.

Article X.

Les Parties contractantes fourniront à la Commission de Conciliation toutes les informations utiles et lui faciliteront, à tous égards, l'accomplissement de sa tâche.

Article XI.

La Commission de Conciliation présentera son rapport dans les six mois à compter du jour de sa première réunion à moins que les Parties contractantes ne décident, d'un commun accord, d'abrégé ou de proroger ce délai.

Le rapport comportera, s'il y a lieu, un projet de règlement du différend et si trois au moins des membres de la Commission, le Président étant considéré comme membre, se mettent d'accord sur un tel projet.

L'avis motivé des membres resté en minorité sera consigné dans le rapport.

Un exemplaire du rapport, signé par le Président, sera remis à chacune des Parties.

Le rapport de la Commission n'aura, ni en ce qui concerne l'exposé des faits, ni en ce qui concerne les considérations juridiques, le caractère d'une sentence arbitrale ou judiciaire.

Artykuł XII.

Strony podają sobie wzajemnie do wiadomości, oraz do wiadomości Przewodniczącego Komisji Koncyljacyjnej we właściwym terminie, nie przekraczającym wszakże okresu trzech miesięcy czy przyjmują wnioski i propozycje, zawarte w sprawozdaniu.

Rzeczą Stron jest zdecydować, za wspólną zgodą, czy sprawozdanie Komisji ma być opublikowane.

Artykuł XIII.

W czasie faktycznego trwania postępowania koncyljacyjnego, członkowie Stałej Komisji Koncyljacyjnej łącznie z Przewodniczącym otrzymywać będą wynagrodzenie, którego wysokość będzie ustalona przez Umawiające się Strony.

Każda Strona poniesie swe własne koszty oraz równą część kosztów działalności Komisji, włączając w to wynagrodzenie, przewidziane w pierwszym ustępie.

Artykuł XIV.

Niniejszy traktat będzie możliwie najprędzej ratyfikowany, i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie.

Traktat wejdzie w życie w trzydziestym dniu po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych i trwać będzie trzy lata.

Jeżeli nie będzie on wypowiedziany na sześć miesięcy przed upływem okresu jego trwania, będzie on uważany za odnowiony na nowy okres lat trzech i tak dalej.

NA DOWÓD CZEGO, Pełnomocnicy podpisali niniejszy traktat i wycisnęli na nim swe pieczęcie.

Sporządzono w Rio de Janeiro, w dwóch egzemplarzach, dnia dwudziestego siódmego stycznia 1933 r.

L. S. (—) *Tad. St. Grabowski*

L. S. (—) *de Mello Franco*

Zaznajomiwszy się z powyższym traktatem, uznaliśmy go za słuszny zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień; oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

NA DOWÓD CZEGO, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 30 maja 1933.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów

(—) *J. Jędrzejewicz*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *Beck*

Article XII.

Les Parties porteront à leur connaissance réciproque, ainsi qu'à la connaissance du Président de la Commission, dans un délai raisonnable n'excédant toutefois pas la durée de trois mois, si Elles acceptent les conclusions du rapport et les propositions qui y sont contenues.

Il appartient aux Parties de décider d'un commun accord, si le rapport de la Commission doit être publié.

Article XIII.

Pendant la durée effective de la procédure de conciliation les membres de la Commission permanente de Conciliation y compris le Président, recevront une indemnité dont le montant sera arrêté par les Parties contractantes.

Chaque Partie supportera ses propres frais et une part égale des frais de la Commission, y compris les indemnités prévues au premier alinéa.

Article XIV.

Le présent Traité sera ratifié aussitôt que faire se pourra et les instruments de ratification en seront échangés à Varsovie.

Il entrera en vigueur le trentième jour après l'échange des ratifications et aura une durée de trois ans.

S'il n'est pas dénoncé six mois avant son échéance il sera censé être renouvelé pour une nouvelle période de trois ans et ainsi de suite.

EN FOI DE QUOI, les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Rio de Janeiro, en double exemplaire, le vingt-sept janvier, mil neuf cent trente trois.

L. S. (—) *Th. St. Grabowski*

L. S. (—) *A. de Mello Franco*

Après avoir vu et examiné ledit Traité, Nous l'avons approuvé et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'il est accepté, ratifié et confirmé et promettons qu'il sera inviolablement observé.

EN FOI DE QUOI, Nous avons délivré les présentes Lettres revêtues du Sceau de la République.

À Varsovie, le 30 mai 1933.

(—) *I. Mościcki*

Le Président du Conseil des Ministres

(—) *J. Jędrzejewicz*

Le Ministre des Affaires Étrangères

(—) *Beck*